



Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (piata komora)

z 9. septembra 2021 *

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Poľnohospodárstvo – Ochrana označení pôvodu a zemepisných označení – Jednotná a výlučná povaha – Nariadenie (EÚ) č. 1308/2013 – Článok 103 ods. 2 písm. a) bod ii) – Článok 103 ods. 2 písm. b) – Vyvolanie mylnej predstavy – Chránené označenie pôvodu (CHOP) ‚Champagne‘ – Služby – Porovnateľnosť výrobkov – Používanie obchodného označenia ‚Champanillo‘“

Vo veci C-783/19,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Audiencia Provincial de Barcelona (Provinčný súd Barcelona, Španielsko) zo 4. októbra 2019 a doručený Súdnemu dvoru 22. októbra 2019, ktorý súvisí s konaním:

Comité Interprofessionnel du Vin de Champagne

proti

GB,

SÚDNY DVOR (piata komora),

v zložení: predseda piatej komory E. Regan, sudcovia M. Ilešič, E. Juhász (spravodajca), C. Lycourgos a I. Jarukaitis,

generálny advokát: G. Pitruzzella,

tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- Comité Interprofessionnel du Vin de Champagne, v zastúpení: C. Morán Medina, abogado,
- GB, v zastúpení: V. Saranga Pinhas, abogado, a F. Sánchez García, procurador,
- francúzska vláda, v zastúpení: pôvodne A.-L. Desjonquères, C. Mosser a E. de Moustier, neskôr A.-L. Desjonquères a E. de Moustier, splnomocnené zástupkyne,

* Jazyk konania: španielčina.

- talianska vláda, v zastúpení: G. Palmieri, splnomocnená zástupkyňa, za právnej pomoci S. Fiorentino, avvocato dello Stato,
- Európska komisia, v zastúpení: F. Castilla Contreras, M. Morales Puerta a I. Naglis, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 29. apríla 2021,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 103 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1308/2013 zo 17. decembra 2013, ktorým sa vytvára spoločná organizácia trhov s poľnohospodárskymi výrobkami, a ktorým sa zrušujú nariadenia Rady (EHS) č. 922/72, (EHS) č. 234/79, (ES) č. 1037/2001 a (ES) č. 1234/2007 (Ú. v. EÚ L 347, 2013, s. 671).
- 2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu vo veci porušenia chráneného označenia pôvodu (CHOP) „Champagne“, ktorého účastníkmi boli Comité Interprofessionnel du Vin de Champagne (ďalej len „CIVC“) a GB.

Právny rámec

Nariadenie (ES) č. 1308/2013

- 3 Odôvodnenie 97 nariadenia č. 1308/2013 znie takto:

„Označenia pôvodu a zemepisné označenia zapísané do registra by mali byť chránené pred používaním, ktorým sa zneužíva povest' výrobkov spĺňajúcich požiadavky. S cieľom podporovať spravodlivú hospodársku súťaž a neuvádzať spotrebiteľov do omylu by sa takáto ochrana mala rozšíriť aj na výrobky a služby, na ktoré sa toto nariadenie nevzťahuje, vrátane tých, ktoré nie sú uvedené v prílohe I k zmluvám.“

- 4 Oddiel 2 kapitoly I hlavy II časti II tohto nariadenia, v ktorom sú upravené „Označenia pôvodu, zemepisné označenia a tradičné pojmy v sektore vinohradníctva a vinárstva“, obsahuje pododdiel 1, nazvaný „Úvodné ustanovenia“, v ktorom sa nachádza článok 92, nazvaný „Rozsah pôsobnosti“, ktorý stanovuje:

„1. Pravidlá týkajúce sa označení pôvodu, zemepisných označení a tradičných pojmov ustanovené v tomto oddiele sa uplatňujú na výrobky uvedené v prílohe VII časti II bodoch 1, 3 až 6, 8, 9, 11, 15 a 16.

2. Pravidlá uvedené v odseku 1 sú založené na:

- a) ochrane oprávnených záujmov spotrebiteľov a výrobcov;
- b) zabezpečení hladkého fungovania vnútorného trhu s dotknutými výrobkami; a

c) propagácii výroby kvalitných výrobkov, ako sa uvádzajú v tomto oddiele, pričom sa umožňuje uplatňovanie vnútroštátnych opatrení v oblasti politiky kvality.“

5 Článok 93 uvedeného nariadenia s názvom „Vymedzenie pojmov“, ktorý sa nachádza v pododdieli 2 s názvom „Označenia pôvodu a zemepisné označenia“ toho istého oddielu 2 uvedeného nariadenia, v odseku 1 stanovuje:

„Na účely tohto oddielu sa uplatňujú tieto vymedzenia pojmov:

a) ‚označenie pôvodu‘ je názov oblasti, osobitného miesta alebo vo výnimočných a riadne odôvodnených prípadoch krajiny, ktoré sa používa na opis výrobku uvedeného v článku 92 ods. 1 a spĺňajúceho tieto požiadavky:

- i) kvalita a vlastnosti výrobku sú v podstatnej miere alebo výlučne ovplyvnené osobitným zemepisným prostredím s jemu vlastnými prírodnými a ľudskými faktormi;
- ii) hrozno, z ktorého sa výrobok vyrába, pochádza výlučne z tejto zemepisnej oblasti;
- iii) výroba sa uskutočňuje v tejto zemepisnej oblasti; a
- iv) výrobok sa získava z odrôd viniča patriacich k druhu *Vitis vinifera*;

...“

6 Podľa článku 103 tohto nariadenia, nazvaného „Ochrana“:

„1. Chránené označenie pôvodu a chránené zemepisné označenie môže používať akýkoľvek hospodársky subjekt, ktorý obchoduje s vínom vyrobeným v súlade s príslušnou špecifikáciou výrobku.

2. Chránené označenie pôvodu a chránené zemepisné označenie ako aj víno používajúce tento chránený názov v súlade so špecifikáciu výrobku sú chránené pred:

a) akýmkoľvek priamym alebo nepriamym obchodným používaním uvedeného chráneného názvu:

- i) v prípade porovnateľných výrobkov, ktoré nie sú v súlade so špecifikáciou výrobku s chráneným názvom; alebo
- ii) ak sa takýmto používaním zneužíva dobré meno označenia pôvodu alebo zemepisného označenia;

b) akýmkoľvek zneužitím, napodobením alebo vyvolaním mylnej predstavy, aj keď sa uvádza skutočný pôvod výrobku alebo služby alebo keď je chránený názov preložený, foneticky prepísaný alebo transliterovaný alebo sa uvádza v spojení s výrazmi ako ‚štýl‘, ‚typ‘, ‚spôsob‘, ‚ako sa vyrába v‘, ‚napodobenina‘, ‚s príchutou‘, ‚na spôsob‘ alebo podobne;

c) akýmkoľvek iným nepravdivým alebo do omylu uvádzajúcim označením proveniencie, pôvodu, povahy alebo základných vlastností výrobku na vnútornom alebo vonkajšom obale, na reklamných materiáloch alebo v dokumentoch týkajúcich sa dotknutého vinárskeho výrobku, ako aj balením výrobku do nádob, ktoré by mohli vyvolať mylný dojem o jeho pôvode;

d) akýmkoľvek iným postupom, ktorým by sa spotrebiteľ mohol uvádzať do omylu, pokiaľ ide o skutočný pôvod výrobku.

...“

- 7 Článok 107 nariadenia č. 1308/2013 s názvom „Existujúce chránené názvy vín“ v odseku 1 stanovuje, že „názvy vín, ktoré sa uvádzajú v článkoch 51 a 54 nariadenia Rady (ES) č. 1493/1999 [zo 17. mája 1999 o spoločnej organizácii trhu s vínom (Ú. v. ES L 179, 1999, s. 1; Mim. vyd. 03/026, s. 25)] a v článku 28 nariadenia Komisie (ES) č. 753/2002 [z 29. apríla 2002, ktorým sa stanovujú určité pravidlá uplatňovania nariadenia Rady (ES) č. 1493/1999, pokiaľ ide o popis, označovanie, prezentáciu a ochranu určitých vinárskych výrobkov (Ú. v. ES L 118, 2002, s. 1; Mim. vyd. 03/035, s. 455)], sú automaticky chránené podľa tohto nariadenia. Komisia ich zapíše do registra ustanoveného v článku 104 tohto nariadenia“.
- 8 Článok 230 tohto nariadenia zrušuje nariadenie Rady (ES) č. 1234/2007 z 22. októbra 2007 o vytvorení spoločnej organizácie poľnohospodárskych trhov a o osobitných ustanoveniach pre určité poľnohospodárske výrobky (nariadenie o jednotnej spoločnej organizácii trhov) (Ú. v. EÚ L 299, 2007, s. 1), zmenené nariadením Rady (EÚ) č. 517/2013 z 13. mája 2013 (Ú. v. EÚ L 158, 2013, s. 1) (ďalej len „nariadenie č. 1234/2007“).
- 9 Článok 232 uvedeného nariadenia stanovuje, že toto nariadenie nadobúda účinnosť dňom jeho uverejnenia v *Úradnom vestníku Európskej únie* a uplatňuje sa od 1. januára 2014.
- 10 Príloha VII časť II bod 5 nariadenia č. 1308/2013, na ktorú odkazuje článok 92 ods. 1 tohto nariadenia, definuje vlastnosti „akostné[ho] šumivé[ho] vín[a]“, kam patrí šampanské.

Nariadenie (EÚ) č. 1151/2012

- 11 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1151/2012 z 21. novembra 2012 o systémoch kvality pre poľnohospodárske výrobky a potraviny (Ú. v. EÚ L 343, 2012, s. 1), zrušilo a nahradilo nariadenie Rady (ES) č. 510/2006 z 20. marca 2006 o ochrane zemepisných označení a označení pôvodu poľnohospodárskych výrobkov a potravín (Ú. v. EÚ L 93, 2006, s. 12), a to s účinnosťou od 3. januára 2013.
- 12 Odôvodnenie 32 tohto nariadenia uvádza:

„Ochrana označení pôvodu a zemepisných označení by sa mala rozšíriť na prípady zneužitia a napodobňovania názvov tovarov a služieb zapísaných do registra a na prípady používania názvov vyvolávajúcich mylnú predstavu o názvoch tovarov a služieb zapísaných do registra, aby sa zabezpečil vysoký stupeň ochrany a aby sa táto ochrana uviedla do súladu s ochranou platnou v sektore vína. Keď sa chránené označenia pôvodu alebo chránené zemepisné označenia používajú ako zložky, malo by sa prihliadnuť na oznámenie Komisie s názvom Usmernenia pre označovanie potravín, v ktorých sa používajú zložky s chráneným označením pôvodu (CHOP) a chráneným zemepisným označením (CHZO).“
- 13 Článok 2 tohto nariadenia s názvom „Rozsah pôsobnosti“ v odseku 2 stanovuje, že „toto nariadenie sa nevzťahuje na liehoviny, aromatizované vína ani na vinárske výrobky vymedzené v prílohe XIb k nariadeniu (ES) č. 1234/2007 s výnimkou vínnych octov“.
- 14 Článok 13 uvedeného nariadenia, nazvaný „Ochrana“, je formulovaný podobne ako článok 103 ods. 2 písm. b) nariadenia č. 1308/2013.

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

- 15 GB v Španielsku vlastní tapasové bary a používa označenie CHAMPANILLO na ich označenie a propagáciu, a to na sociálnych sieťach aj prostredníctvom reklamných letákov. S týmto označením spája najmä grafický podklad zobrazujúci dva poháre naplnené šumivým nápojom, ktoré sa dotýkajú na znak prípitku.
- 16 Španielsky úrad pre patenty a ochranné známky dvakrát – v rokoch 2011 a 2015 – vyhovel námietkam, ktoré CIVC, organizácia, ktorá sa zaoberá ochranou záujmov výrobcov šampanského, podala proti prihláškam ochrannej známky CHAMPANILLO, ktoré podal GB z dôvodu, že zápis tohto označenia ako ochrannej známky je nezlučiteľný s CHOP „Champagne“, ktorému bola priznaná medzinárodná ochrana.
- 17 Až do roku 2015 GB obchodoval so šumivým nápojom s názvom Champanillo a s danou obchodnou činnosťou prestal na žiadosť CIVC.
- 18 Keďže sa CIVC domnievala, že používanie označenia CHAMPANILLO predstavuje porušenie CHOP „Champagne“, podala na Juzgado de lo Mercantil de Barcelona (Obchodný súd Barcelona, Španielsko) žalobu, ktorou sa domáhala, aby sa GB uložili povinnosti zdržať sa používania označenia CHAMPANILLO, a to aj na sociálnych sieťach (Instagram a Facebook), odstrániť z trhu a internetu všetky reklamné a obchodné označenia a dokumenty, na ktorých sa uvedené označenie objavuje, a zrušiť názov internetovej stránky „champanillo.es“.
- 19 GB na svoju obranu uviedol, že používanie označenia CHAMPANILLO ako obchodného mena prevádzok v oblasti pohostinstva nespôsobuje žiadnu pravdepodobnosť zámieny s výrobkami, na ktoré sa vzťahuje CHOP „Champagne“, a že nemá v úmysle zneužívať dobré meno uvedeného CHOP.
- 20 Juzgado de lo Mercantil de Barcelona (Obchodný súd Barcelona) zamietol žalobu CIVC.
- 21 Uvedený súd sa domnieval, že skutočnosť, že GB používa označenie CHAMPANILLO nevyvoláva mylnú predstavu o CHOP „Champagne“, keďže sa ním neoznačuje alkoholický nápoj, ale reštauračné zariadenie – v ktorom sa nepredáva šampanské –, a teda výrobky odlišné od výrobkov chránených CHOP, určených inej cieľovej skupine verejnosti, takže nedochádza k porušeniu tohto označenia.
- 22 Juzgado de lo Mercantil de Barcelona (Obchodný súd Barcelona) založil svoje rozhodnutie na rozsudku Tribunal Supremo (Najvyšší súd, Španielsko) z 1. marca 2016, ktorým tento súd vzhľadom na rozdiel medzi dotknutými výrobkami a cieľovými skupinami verejnosti, ktorým sú určené, zamietol, že používanie názvu Champín na účely predaja bublinkového nealkoholického nápoja na ovocnom základe, určeného na konzumáciu na detských oslavách, porušovalo CHOP „Champagne“, a to aj napriek fonetickej podobnosti medzi týmito dvoma označeniami.
- 23 CIVC podala proti rozsudku Juzgado de lo Mercantil de Barcelona (Obchodný súd Barcelona) odvolanie na Audiencia Provincial de Barcelona (Provinčný súd Barcelona, Španielsko).
- 24 Vnútroštátny súd žiada Súdny dvor o výklad článku 13 ods. 1 písm. b) nariadenia č. 510/2006, ako aj článku 103 ods. 2 písm. b) nariadenia č. 1308/2013, najmä pokiaľ ide o otázku, či tieto ustanovenia chránia CHOP pred používaním označení v obchodnom styku, ktorými sa neoznačujú výrobky, ale služby.

25 Za týchto podmienok Audiencia Provincial de Barcelona (Provinčný súd Barcelona) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

- „1. Umožňuje právny rámec ochrany označenia pôvodu chrániť označenie nielen voči podobným výrobkom, ale aj voči službám, ktoré by sa mohli týkať priamej alebo nepriamej distribúcie týchto výrobkov?
2. Vyžaduje riziko porušenia označenia pôvodu na základe vyvolania mylnej predstavy o výrobku, na ktoré odkazujú vyššie uvedené články nariadení Únie, prednostne analýzu názvu na účely zistenia vplyvu vyvolanej mylnej predstavy na priemerného spotrebiteľa, alebo je pri analýze rizika porušenia označenia pôvodu na základe vyvolania mylnej predstavy potrebné predovšetkým zistiť, či ide o rovnaké výrobky, podobné výrobky alebo komplexné výrobky, ktorých komponentom je aj výrobok chránený označením pôvodu?
3. Má sa riziko porušenia označenia pôvodu z dôvodu vyvolania mylnej predstavy o výrobku určiť prostredníctvom objektívnych parametrov, pokiaľ existuje úplná alebo veľmi vysoká zhoda v názvoch, alebo sa má toto riziko na účely záveru, že riziko vyvolania mylnej predstavy je nepatrné alebo irelevantné, odstupňovať v závislosti od výrobkov a služieb, ktoré vyvolávajú mylnú predstavu, a výrobkov a služieb, ktorých sa mylné predstavy týkajú?
4. Je ochrana, ktorú stanovuje príslušná právna úprava v prípadoch vzniku rizika mylnej predstavy alebo zneužitia osobitnou ochranou vlastnou špecifikám týchto výrobkov, alebo musí ísť nutne o ochranu, na ktorú sa vzťahujú právne predpisy o nekalej hospodárskej súťaži?“

O prejudiciálnych otázkach

Úvodné pripomienky

- 26 Po prvé treba uviesť, že vnútroštátny súd sa domnieva, že právna úprava Únie týkajúca sa ochrany CHOP by sa mala uplatňovať spolu s pravidlami Dohovoru medzi Francúzskou republikou a Španielskym kráľovstvom o ochrane pôvodu, označení pôvodu a názvov určitých výrobkov uzavretého v Madride 27. júna 1973 (JORF z 18. apríla 1975, s. 4011) a článku L. 643–1 francúzskeho code rural (Poľnohospodársky zákonník).
- 27 Súdny dvor však už rozhodol, pokiaľ ide o uplatniteľnosť nariadenia č. 1234/2007, že režim ochrany CHOP má jednotnú a výlučnú povahu, takže bráni uplatňovaniu tak vnútroštátneho režimu ochrany označení pôvodu a zemepisných označení, ako aj režimu ochrany upraveného zmluvami medzi dvoma členskými štátmi, ktorý priznáva názvu, uznanému podľa práva jedného členského štátu ako názov predstavujúci označenie pôvodu, ochranu v druhom členskom štáte (pozri v tomto zmysle rozsudky z 8. septembra 2009, Budějovický Budvar, C-478/07, EU:C:2009:521, body 114 a 129, ako aj zo 14. septembra 2017, EUIPO/Instituto dos Vinhos do Douro e do Porto, C-56/16 P, EU:C:2017:693, body 100 až 103).
- 28 Z toho vyplýva, že v spore, o aký ide vo veci samej, v ktorom ide o ochranu CHOP, je vnútroštátny súd povinný uplatniť výlučne právnu úpravu Únie uplatniteľnú v danej oblasti.
- 29 Po druhé platí, že v súlade s ustálenou judikatúrou v rámci spolupráce s vnútroštátnymi súdmi zakotvenej v článku 267 ZFEÚ prináleží Súdnemu dvoru poskytnúť vnútroštátnemu súdu užitočnú odpoveď, ktorá mu umožní rozhodnúť prejednávany spor. Z tohto hľadiska môže Súdny

dvor zo všetkých informácií, ktoré poskytol vnútroštátny súd, a najmä z odôvodnenia návrhu na začatie prejudiciálneho konania, vybrať normy a zásady práva Únie, ktoré si vyžadujú výklad so zreteľom na predmet sporu vo veci samej, aj keď tieto ustanovenia nie sú výslovne spomenuté v otázkach, ktoré mu predložil uvedený súd (rozsudok z 11. novembra 2020, DenizBank, C-287/19, EU:C:2020:897, bod 59 a citovaná judikatúra).

- 30 Vnútroštátny súd žiada Súdny dvor o výklad článku 13 nariadenia č. 510/2006 a článku 103 nariadenia č. 1308/2013.
- 31 Treba však konštatovať, že ani nariadenie č. 510/2006, ani nariadenie č. 1151/2012, ktoré ho zrušilo a nahradilo, sa na vec samu neuplatňujú. Podľa článku 1 ods. 1 druhého pododseku nariadenia č. 510/2006 a článku 2 ods. 2 nariadenia č. 1151/2012 sa totiž tieto nariadenia neuplatňujú na vinárske výrobky.
- 32 Toto konštatovanie však nemôže ovplyvniť obsah odpovede, ktorú treba poskytnúť vnútroštátnemu súdu. Na jednej strane sú totiž relevantné ustanovenia nariadení č. 1151/2012 a 1308/2013 v podobné, ako je uvedené v bode 14 tohto rozsudku. Na druhej strane Súdny dvor uznáva, že zásady vytvorené v rámci jednotlivých režimov ochrany sa uplatňujú horizontálne, tak aby zabezpečovali jednotné uplatňovanie ustanovení práva Únie, týkajúcich sa ochrany zemepisných názvov a označení (pozri v tomto zmysle rozsudok z 20. decembra 2017, Comité Interprofessionnel du Vin de Champagne, C-393/16, EU:C:2017:991, bod 32).
- 33 Po tretie treba tiež uviesť, že pokiaľ ide o uplatnenie *ratione temporis* nariadenia č. 1308/2013, ktorým sa zrušilo nariadenie č. 1234/2007 a ktoré je uplatniteľné od 1. januára 2014, dôkazy predložené vnútroštátnym súdom neumožňujú určiť, či sa toto nariadenie uplatňuje aj na skutkové okolnosti vo veci samej.
- 34 Keďže však článok 103 ods. 2 nariadenia č. 1308/2013 má podobné znenie ako článok 118m ods. 2 nariadenia č. 1234/2007, výklad tohto prvého ustanovenia je uplatniteľný na druhé uvedené ustanovenie.
- 35 Napokon po štvrté treba uviesť, že hoci sa vnútroštátny súd pýta na výklad článku 103 nariadenia č. 1308/2013, najmä odseku 2 písm. b) tohto článku, zo spisu, ktorý má Súdny dvor k dispozícii, vyplýva, že boli vznesené pochybnosti o uplatniteľnosti článku 103 ods. 2 písm. a) bodu ii) tohto nariadenia.
- 36 V tejto súvislosti treba uviesť, že článok 103 ods. 2 nariadenia č. 1308/2013 obsahuje postupné vymenovanie zakázaných konaní, ktoré sa zakladá na povahe týchto konaní (pozri analogicky rozsudok z 2. mája 2019, Fundación Consejo Regulador de la Denominación de Origen Protegida Queso Manchego, C-614/17, EU:C:2019:344, body 25 a 27). Pôsobnosť článku 103 ods. 2 písm. a) nariadenia č. 1308/2013 sa tak nevyhnutne musí líšiť od pôsobnosti článku 103 ods. 2 písm. b) tohto nariadenia (pozri analogicky rozsudok zo 17. decembra 2020, Syndicat interprofessionnel de défense du fromage Morbier, C-490/19, EU:C:2020:1043, bod 25).
- 37 Účelom článku 103 ods. 2 písm. a) bodu ii) nariadenia č. 1308/2013 je zakázať priame alebo nepriame používanie názvu, ktorý je zapísaný v registri, ak sa týmto používaním zneužíva dobré meno označenia pôvodu alebo zemepisného označenia chráneného zápisom, vo forme, ktorá je s týmto názvom totožná, alebo mu je prinajmenšom veľmi podobná z fonetického a/alebo

vizuálneho hľadiska (pozri analogicky rozsudok zo 17. decembra 2020, Syndicat interprofessionnel de défense du fromage Morbier, C-490/19, EU:C:2020:1043, bod 24 a citovanú judikatúru).

- 38 Z toho vyplýva, ako uviedol generálny advokát v bode 27 svojich návrhov, že k naplneniu pojmu „používanie“ CHOP v zmysle článku 103 ods. 2 písm. a) nariadenia č. 1308/2013 dôjde vtedy, keď je miera podobnosti medzi kolidujúcimi označeniami z vizuálneho a/alebo fonetického hľadiska mimoriadne vysoká až totožná, takže použitie chráneného zemepisného označenia ho napĺňa v prípade, že k nemu dôjde vo forme, ktorá má s týmto označením z fonetického a/alebo vizuálneho hľadiska také úzke väzby, že sporné označenie je od neho zjavne neoddeliteľné.
- 39 Na rozdiel od spôsobov konania upravených v článku 103 ods. 2 písm. a) nariadenia č. 1308/2013, pri spôsoboch konania, ktoré spadajú do pôsobnosti článku 103 ods. 2 písm. b) tohto nariadenia č. 1308/2013, sa priamo ani nepriamo nepoužíva samotný chránený názov, ale vzbudzuje sa pri nich dojem takým spôsobom, že spotrebiteľ si môže vytvoriť dostatočne blízku spojitosť s týmto názvom (pozri analogicky rozsudky zo 7. júna 2018, Scotch Whisky Association, C-44/17, EU:C:2018:415, bod 33, a zo 17. decembra 2020, Syndicat interprofessionnel de défense du fromage Morbier, C-490/19, EU:C:2020:1043, bod 25).
- 40 Z toho vyplýva, že pojem „používan[ie]“ v zmysle článku 103 ods. 2 písm. a) nariadenia č. 1308/2013 sa má vykladať reštriktívne, inak by bolo rozlíšenie medzi týmto pojmom, a najmä pojmom „vyvolani[e] mylnej predstavy“ v zmysle článku 103 ods. 2 písm. b) tohto nariadenia zbavené akéhokoľvek obsahu, čo by bolo v rozpore s vôľou normotvorcu Únie.
- 41 V konaní vo veci samej – s výhradou posúdenia vnútroštátnym súdom – vzniká otázka, či je predmetné označenie CHAMPANILLO, ktoré je výsledkom spojenia výrazu „Champagne“ [„šampanské“] v španielskom jazyku (*champán*), bez prízvuku na samohláske „a“ s deminutívnou príponou „illo“, a ktoré tak v španielskom jazyku znamená aj „malé šampanské“, porovnateľné s CHOP „Champagne“. Zdá sa, že toto označenie, hoci naznačuje toto označenie pôvodu, sa od neho značne odlišuje z vizuálneho a/alebo fonetického hľadiska. V dôsledku toho sa na základe judikatúry uvedenej v bodoch 36 až 39 tohto rozsudku nezdá, že by používanie takéhoto označenia spadalo do pôsobnosti článku 103 ods. 2 písm. a) nariadenia č. 1308/2013.
- 42 Vzhľadom na už vyššie uvedené treba v rámci odpovede na prejudiciálne otázky pristúpiť k výkladu článku 103 ods. 2 písm. b) nariadenia č. 1308/2013.

O prvej otázke

- 43 Svojou prvou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 103 ods. 2 písm. b) nariadenia č. 1308/2013 vykladať v tom zmysle, že chráni CHOP tak pred konaním týkajúcim sa výrobkov, ako aj pred konaním týkajúcim sa služieb.
- 44 Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora treba na účely výkladu ustanovenia práva Únie zohľadniť nielen jeho znenie, ale aj jeho kontext a ciele sledované právnou úpravou, ktorej je súčasťou (pozri najmä rozsudok zo 6. októbra 2020, Jobcenter Krefeld, C-181/19, EU:C:2020:794, bod 61 a citovanú judikatúru).
- 45 Pokiaľ ide o znenie článku 103 ods. 2 písm. b) nariadenia č. 1308/2013, treba uviesť, že toto ustanovenie uvádza, že CHOP je chránené pred akýmkoľvek zneužitím, napodobením alebo vyvolaním mylnej predstavy, aj keď sa uvádza skutočný pôvod výrobku „alebo služby“.

- 46 Z toho vyplýva, že hoci iba výrobky môžu byť podľa článku 92 a článku 93 ods. 1 písm. a) tohto nariadenia predmetom CHOP, pôsobnosť ochrany, ktorú poskytuje tento názov, zahŕňa akékoľvek jeho použitie pre výrobky alebo služby.
- 47 Takýto výklad vyplývajúci zo znenia článku 103 ods. 2 písm. b) nariadenia č. 1308/2013 je podporený kontextom, do ktorého toto ustanovenie patrí. Na jednej strane totiž z odôvodnenia 97 nariadenia č. 1308/2013 vyplýva, že úmyslom normotvorcu Únie bolo zaviesť týmto nariadením ochranu CHOP pred akýmkoľvek používaním, či už pre výrobky alebo pre služby, na ktoré sa toto nariadenie nevzťahuje. Na druhej strane odôvodnenie 32 nariadenia č. 1151/2012 o systémoch kvality pre poľnohospodárske výrobky a potraviny, ktorého relevantné ustanovenia, ako bolo uvedené v bode 32 tohto rozsudku, sú podobné s ustanoveniami nariadenia č. 1308/2013, tiež uvádza, že ochranu CHOP pred zneužitím a napodobňovaním názvov zapísaných do registra a ich používaním vyvolávajúcim mylnú predstavu treba rozšíriť aj na služby, aby sa zabezpečil vysoký stupeň ochrany a aby sa táto ochrana uviedla do súladu s ochranou platnou v sektore vína.
- 48 Tento výklad je v súlade s cieľmi sledovanými nariadením č. 1308/2013.
- 49 Treba totiž uviesť, že toto nariadenie predstavuje nástroj spoločnej poľnohospodárskej politiky, ktorý sa v podstate v prospech spotrebiteľov snaží zabezpečiť, aby sa poľnohospodárske výrobky, ktoré sú nositeľmi zemepisných označení zapísaných do registra podľa uvedeného nariadenia, z dôvodu ich pôvodu v určitej zemepisnej oblasti vyznačovali určitými osobitnými vlastnosťami, a preto ponúkali záruku kvality spojenú s ich zemepisným pôvodom, s cieľom umožniť poľnohospodárskym podnikom, ktoré vynaložili úsilie na dosiahnutie skutočnej kvality, aby dosahovali vyššie príjmy, a zabrániť protiprávnemu používaniu uvedených označení tretími osobami s úmyslom získať prospech z dobrej povesti vyplývajúcej z kvality týchto výrobkov (rozsudok z 20. decembra 2017, Comité Interprofessionnel du Vin de Champagne, C-393/16, EU:C:2017:991, bod 38 a citovaná judikatúra).
- 50 Ako uviedol generálny advokát v bodoch 36 a 37 svojich návrhov, článok 103 ods. 2 nariadenia č. 1308/2013 teda stanovuje široké spektrum ochrany, ktorá je predurčená na to, aby sa rozšírila na každé používanie, ktorým sa zneužíva dobré meno výrobkov chránených jedným z týchto označení.
- 51 Za týchto podmienok by výklad článku 103 ods. 2 písm. b) nariadenia č. 1308/2013, ktorý by neumožňoval ochranu CHOP, ak sporné označenie označuje službu, nielenže nebol v súlade s rozšíreným rozsahom priznaným ochrane zapísaných zemepisných označení, ale navyše by neumožňoval úplne dosiahnuť tento cieľ ochrany, keďže nenáležité využívanie dobrého mena výrobku, na ktorý sa vzťahuje CHOP, môže nastať aj vtedy, keď sa prax uvedená v tomto ustanovení týka služby.
- 52 Vzhľadom na už vyššie uvedené treba na prvú otázku odpovedať tak, že článok 103 ods. 2 písm. b) nariadenia č. 1308/2013 sa má vykladať v tom zmysle, že chráni CHOP tak pred konaním týkajúcim sa výrobkov, ako aj pred konaním týkajúcim sa služieb.

O druhej a tretej otázke

- 53 Svojou druhou a treťou otázkou, ktoré treba preskúmať spoločne, sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 103 ods. 2 písm. b) nariadenia č. 1308/2013 vykladať v tom zmysle, že „vyvolan[ie] mylnej predstavy“ uvedené v tomto ustanovení na jednej strane vyžaduje ako

predbežnú podmienku, aby výrobok, na ktorý sa vzťahuje CHOP, a výrobok alebo služba, na ktoré sa vzťahuje sporné označenie, boli totožné alebo podobné, a na druhej strane musí byť konštatované pomocou objektívnych skutočností, aby bolo možné preukázať, že na priemerného spotrebiteľa malo zásadný vplyv.

- 54 V tejto súvislosti treba uviesť, ako uviedol generálny advokát v bode 44 svojich návrhov, že hoci článok 103 ods. 2 písm. a) nariadenia č. 1308/2013 spresňuje, že akékoľvek priame alebo nepriame používanie CHOP je zakázané, tak vtedy, keď sa týka „porovnateľných výrobkov“, ktoré nie sú v súlade so špecifikáciou CHOP, ako aj v rozsahu, v akom toto používanie predstavuje zneužitie dobrého mena CHOP, písm. b) odseku 2 tohto článku neobsahuje žiadnu informáciu v tom zmysle, že by sa ochrana pred akýmkoľvek vyvolávaním mylnej predstavy obmedzovala iba na prípady, v ktorých výrobky, na ktoré sa vzťahuje CHOP, a výrobky alebo služby, pre ktoré sa používa sporné označenie, sú „porovnateľné“ alebo „podobné“, ani že by sa táto ochrana rozširovala na prípady, v ktorých označenie odkazuje na výrobky alebo služby, ktoré nepripomínajú tie, na ktoré sa vzťahuje CHOP.
- 55 Podľa judikatúry Súdneho dvora pojem „vyvolanie mylnej predstavy“ pokrýva prípad, keď pojem použitý na označenie výrobku zahŕňa časť chráneného zemepisného označenia alebo CHOP, takže keď spotrebiteľ vidí názov predmetného výrobku, vybaví sa mu v mysli obraz výrobku, ktorého označenie je chránené (rozsudok zo 7. júna 2018, Scotch Whisky Association, C-44/17, EU:C:2018:415, bod 44 a citovaná judikatúra).
- 56 Okrem toho môže ísť o vyvolanie mylnej predstavy týkajúcej sa chráneného zemepisného označenia alebo CHOP, keď, pokiaľ ide o výrobky, ktoré vyzerajú podobne, medzi chráneným zemepisným označením alebo CHOP a sporným označením existuje fonetická a vizuálna podobnosť (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 7. júna 2018, Scotch Whisky Association, C-44/17, EU:C:2018:415, bod 48 a citovanú judikatúru).
- 57 Ani čiastočné zahrnutie CHOP v označení, ktorým sa vyznačujú výrobky alebo služby, na ktoré sa nevzťahuje toto označenie pôvodu, ani identifikácia fonetickej a vizuálnej podobnosti uvedeného označenia s uvedeným označením pôvodu však nepredstavujú podmienky, ktorých splnenie by bolo nevyhnutné vyžadovať na účely preukázania existencie vyvolania mylnej predstavy týkajúcej sa tohto istého označenia pôvodu. Vyvolanie mylnej predstavy môže byť totiž aj následkom „koncepčnej blízkosti“ chráneného označenia a predmetného označenia (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 7. júna 2018, Scotch Whisky Association, C-44/17, EU:C:2018:415, body 46, 49 a 50).
- 58 Z toho vyplýva, že pokiaľ ide o vymedzenie pojmu „vyvolávanie mylnej predstavy“, rozhodujúce je kritérium, či, keď spotrebiteľ vidí sporný názov, sa mu vybaví priamo v mysli obraz výrobku, na ktorý sa vzťahuje CHOP, čo prináleží posúdiť vnútroštátnemu súdu, pričom v prípade potreby zohľadní čiastočné zahrnutie CHOP do sporného názvu, fonetickú a/alebo vizuálnu podobnosť tohto názvu s týmto CHOP, ako aj koncepčnú blízkosť medzi uvedeným názvom a daným CHOP (pozri v tomto zmysle rozsudky zo 7. júna 2018, Scotch Whisky Association, C-44/17, EU:C:2018:415, bod 51, a zo 17. decembra 2020, Syndicat interprofessionnel de défense du fromage Morbier, C-490/19, EU:C:2020:1043, bod 26).
- 59 Súdny dvor v každom prípade spresnil, že na preukázanie existencie vyvolania mylnej predstavy je podstatné, že spotrebiteľ si vytvorí spojitosť medzi pojmom používaným na označenie predmetného výrobku a chráneným zemepisným označením. Táto súvislosť musí byť dostatočne priama a jednoznačná (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 7. júna 2018, Scotch Whisky Association, C-44/17, EU:C:2018:415, body 45 a 53, ako aj citovanú judikatúru).

- 60 Z toho vyplýva, že vyvolávanie mylnej predstavy v zmysle článku 103 ods. 2 písm. b) nariadenia č. 1308/2013 možno konštatovať len na základe celkového posúdenia vnútroštátnym súdom, ktoré zahŕňa všetky relevantné okolnosti veci.
- 61 V dôsledku toho pojem „vyvolávanie mylnej predstavy“ v zmysle nariadenia č. 1308/2013 nevyžaduje, aby výrobok, na ktorý sa vzťahuje CHOP, a výrobok alebo služba, na ktoré sa vzťahuje sporné označenie, boli totožné alebo podobné.
- 62 Súdny dvor spresnil, že v rámci posudzovania existencie takéhoto vyvolávania mylnej predstavy musí vychádzať z vnímania priemerného európskeho spotrebiteľa, ktorý je obvykle informovaný a primerane pozorný a obozretný (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 7. júna 2018, Scotch Whisky Association, C-44/17, EU:C:2018:415, bod 47 a citovanú judikatúru).
- 63 Tento pojem „priemerný európsky spotrebiteľ“ sa má vykladať tak, aby sa zabezpečila účinná a jednotná ochrana zapísaných názvov pred akýmkoľvek vyvolaním mylnej predstavy na celom území Únie (pozri v tomto zmysle rozsudok z 2. mája 2019, Fundación Consejo Regulador de la Denominación de Origen Protegida Queso Manchego, C-614/17, EU:C:2019:344, bod 47).
- 64 Podľa judikatúry Súdneho dvora účinná a jednotná ochrana názvov chránených na celom území Únie vyžaduje, aby sa nezohľadnili okolnosti, ktoré môžu vylúčiť existenciu vyvolania mylnej predstavy len pre spotrebiteľov z jedného členského štátu. To nič nemení na tom, že na uplatnenie ochrany stanovenej v článku 103 ods. 2 písm. b) nariadenia č. 1308/2013 možno existenciu vyvolania mylnej predstavy vyhodnotiť aj len vo vzťahu k spotrebiteľom z jediného členského štátu (pozri v tomto zmysle rozsudok z 2. mája 2019, Fundación Consejo Regulador de la Denominación de Origen Protegida Queso Manchego, C-614/17, EU:C:2019:344, bod 48).
- 65 V konaní vo veci samej prináleží vnútroštátnemu súdu, aby s prihliadnutím na všetky relevantné skutočnosti, ktoré charakterizujú používanie dotknutého CHOP, a kontext, do ktorého patrí toto používanie, posúdil, či označenie CHAMPANILLO môže v mysli priemerného európskeho spotrebiteľa, ktorý je obvykle informovaný a primerane pozorný a obozretný, vytvoriť dostatočne priamu a jednoznačnú súvislosť so šampanským, aby mohol tento súd následne zisťovať, či v prejednávanej veci došlo k „vyvolaniu mylnej predstavy“ tohto CHOP v zmysle článku 103 ods. 2 písm. b) nariadenia č. 1308/2013. V rámci tohto posúdenia bude vnútroštátny súd musieť zohľadniť viaceré skutočnosti, medzi ktorými najmä silnú tak vizuálnu, ako aj fonetickú podobnosť medzi sporným označením a chráneným označením, ako aj používanie sporného označenia na označenie reštauračných služieb a na propagáciu.
- 66 Vzhľadom na už vyššie uvedené treba na druhú a tretiu otázku odpovedať tak, že článok 103 ods. 2 písm. b) nariadenia č. 1308/2013 sa má vykladať v tom zmysle, že „vyvolanie mylnej predstavy“ uvedené v tomto ustanovení jednak nevyžaduje ako predbežnú podmienku, aby výrobok, na ktorý sa vzťahuje CHOP, a výrobok alebo služba, na ktoré sa vzťahuje sporné označenie, boli totožné alebo podobné, a jednak je dostatočne preukázané, ak používanie označenia výrobku vytvorí v mysli priemerného európskeho spotrebiteľa, ktorý je obvykle informovaný a primerane pozorný a obozretný, dostatočne priamu a jednoznačnú súvislosť medzi týmto označením a CHOP. Existencia takejto súvislosti môže vyplývať z viacerých prvkov, okrem iného z čiastočného zahrnutia chráneného označenia, fonetickej a vizuálnej podobnosti medzi oboma označeniami a podobnosťou, ktorá z toho vyplýva, a v prípade neexistencie týchto prvkov aj z koncepcnej blízkosti medzi CHOP a predmetným označením alebo dokonca z podobnosti medzi

výrobkami, na ktoré sa vzťahuje toto CHOP, a výrobkami alebo službami, na ktoré sa vzťahuje to isté označenie. V rámci tohto posúdenia prináleží vnútroštátnemu súdu, aby zohľadnil všetky relevantné skutočnosti týkajúce sa používania predmetného označenia.

O štvrtej otázke

- 67 Svojou štvrtou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má pojem „vyvolanie mylnej predstavy“ v zmysle článku 103 ods. 2 písm. b) nariadenia č. 1308/2013 vykladať v tom zmysle, že „vyvolanie mylnej predstavy“ podľa tohto ustanovenia je podmienené preukázaním existencie nekalej hospodárskej súťaže.
- 68 Ako vyplýva z bodov 56 až 60 tohto rozsudku, režim ochrany pred vyvolávaním mylnej predstavy týkajúcej sa CHOP, ako ho upravuje článok 103 ods. 2 písm. b) nariadenia č. 1308/2013, je režimom objektívnej ochrany, keďže jeho uplatnenie si nevyžaduje preukázanie existencie úmyslu alebo pochybenia. Ochrana zavedená týmto ustanovením navyše nie je podmienená konštatovaním existencie konkurenčného vzťahu medzi výrobkami chránenými zapísaným označením a výrobkami alebo službami, pre ktoré sa sporné označenie používa, ani existenciou pravdepodobnosti zámeny zo strany spotrebiteľa, pokiaľ ide o tieto výrobky a/alebo služby.
- 69 Z toho vyplýva, ako uviedol generálny advokát v bode 75 svojich návrhov, že hoci sa nedá vylúčiť, že to isté konanie môže predstavovať postup zakázaný článkom 103 ods. 2 písm. b) nariadenia č. 1308/2013 a zároveň nekalú hospodársku súťaž podľa uplatniteľného vnútroštátneho práva, pôsobnosť tohto ustanovenia je širšia ako pôsobnosť posledného uvedeného ustanovenia.
- 70 Vzhľadom na už vyššie uvedené treba na štvrtú otázku odpovedať tak, že článok 103 ods. 2 písm. b) nariadenia č. 1308/2013 sa má vykladať v tom zmysle, že „vyvolanie mylnej predstavy“ uvedené v tomto ustanovení nie je podmienené konštatovaním existencie nekalej hospodárskej súťaže, keďže toto ustanovenie zavádza osobitnú a vlastnú ochranu, ktorá sa uplatňuje nezávisle od ustanovení vnútroštátneho práva týkajúcich sa nekalej súťaže.

O trovách

- 71 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (piata komora) rozhodol takto:

- Článok 103 ods. 2 písm. b) nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1308/2013 zo 17. decembra 2013, ktorým sa vytvára spoločná organizácia trhov s poľnohospodárskymi výrobkami, a ktorým sa zrušujú nariadenia Rady (EHS) č. 922/72, (EHS) č. 234/79, (ES) č. 1037/2001 a (ES) č. 1234/2007, sa má vykladať v tom zmysle, že chráni chránené označenia pôvodu (CHOP) tak pred konaním týkajúcim sa výrobkov, ako aj pred konaním týkajúcim sa služieb.**

2. Článok 103 ods. 2 písm. b) nariadenia č. 1308/2013 sa má vykladať v tom zmysle, že „vyvolanie mylnej predstavy“ uvedené v tomto ustanovení jednak nevyžaduje ako predbežnú podmienku, aby výrobok, na ktorý sa vzťahuje CHOP, a výrobok alebo služba, na ktoré sa vzťahuje sporné označenie, boli totožné alebo podobné, a jednak je dostatočne preukázané, ak používanie označenia výrobku vytvorí v mysli priemerného európskeho spotrebiteľa, ktorý je obvykle informovaný a primerane pozorný a obozretný, dostatočne priamu a jednoznačnú súvislosť medzi týmto označením a CHOP. Existencia takejto súvislosti môže vyplývať z viacerých prvkov, okrem iného z čiastočného zahrnutia chráneného označenia, fonetickej a vizuálnej podobnosti medzi oboma označeniami a podobnosťou, ktorá z toho vyplýva, a v prípade neexistencie týchto prvkov aj z koncepcnej blízkosti medzi CHOP a predmetným označením alebo dokonca z podobnosti medzi výrobkami, na ktoré sa vzťahuje toto CHOP, a výrobkami alebo službami, na ktoré sa vzťahuje to isté označenie.
3. Článok 103 ods. 2 písm. b) nariadenia č. 1308/2013 sa má vykladať v tom zmysle, že „vyvolanie mylnej predstavy“ uvedené v tomto ustanovení nie je podmienené konštatovaním existencie nekalej hospodárskej súťaže, keďže toto ustanovenie zavádza osobitnú a vlastnú ochranu, ktorá sa uplatňuje nezávisle od ustanovení vnútroštátneho práva týkajúcich sa nekalej súťaže.

Podpisy